



Medegefinancierd door
de Europese Unie

GLB-infosessie

Wijzigingen 2025, maatregelen bodemkwaliteit en
beheerovereenkomsten

VLAAMS
RURAAL
NETWERK

Agriflanders, 16 januari 2025

Programma

- ▶ **Welkom**

Peter Dewitte

- Vlaams Ruraal Netwerk

- ▶ **GLB-wijzigingen 2025 en bodemkwaliteit in de kijker**

Sara Gomand en Hubert Hernalsteen

- Agentschap Landbouw en Zeevisserij

- ▶ **Waarom een beheerovereenkomst sluiten?**

Karolien Michiel

- Vlaamse Landmaatschappij

- ▶ **Broodjeslunch** voor wie ingeschreven is



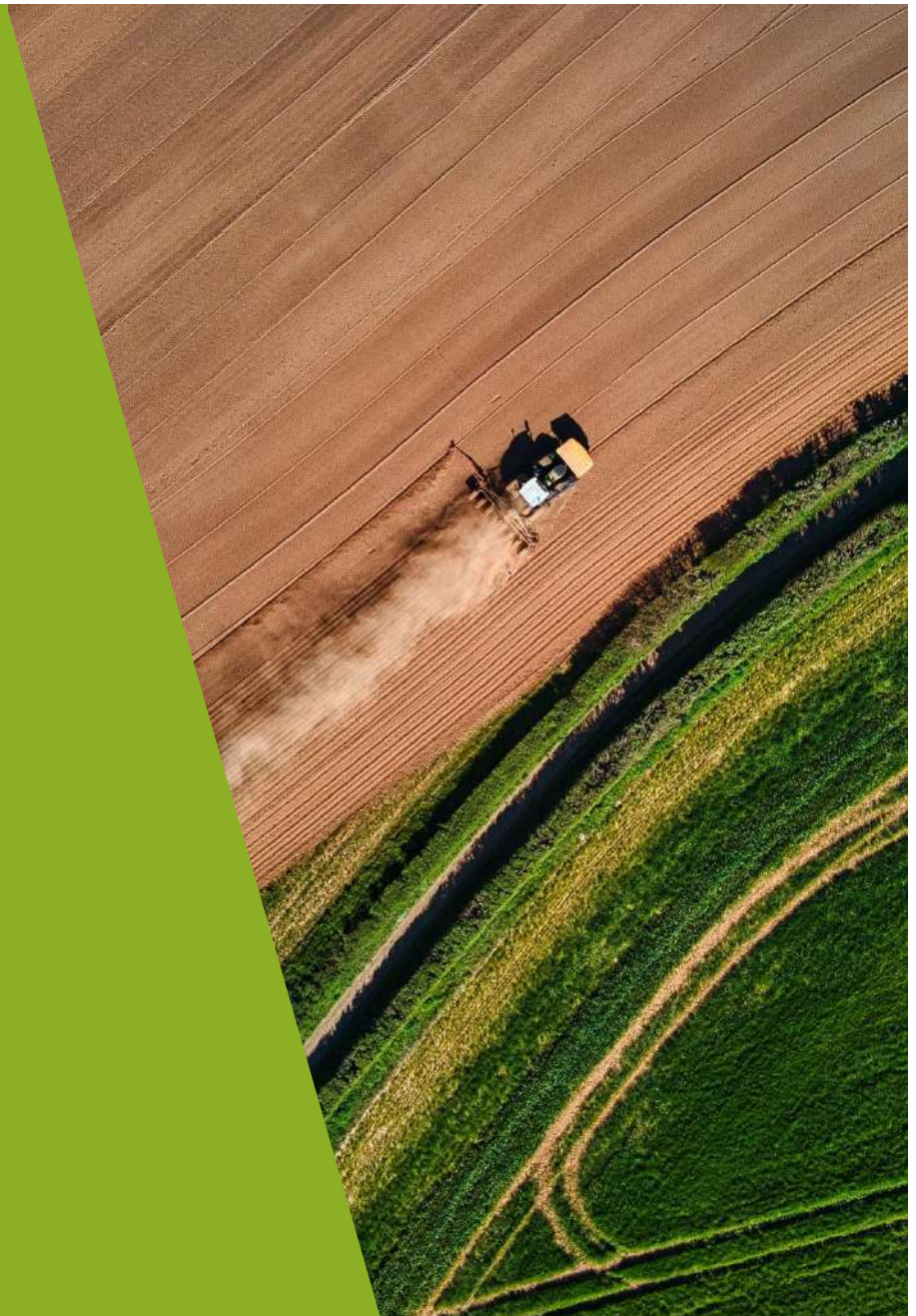
Medegefinancierd door
de Europese Unie



Vlaanderen
is landbouw & zeevisserij

GLB-wijzigingen 2025

AGENTSCHAP
LANDBOUW &
ZEEVISSERIJ



Inhoud

- ▶ **Inleiding**
- ▶ **Conditionaliteit**
 - Gewasrotatie
 - Niet-productieve elementen
 - Wijzigingen naar aanleiding van het gewijzigde mestdecreet
- ▶ **Sociale conditionaliteit**
- ▶ **Ecoregelingen en agromilieuklimaatmaatregelen**
- ▶ **Actieve landbouwer in het kader van het GLB**



Vlaanderen
is landbouw & zeevisserij

Inleiding

AGENTSCHAP
LANDBOUW &
ZEEVISSERIJ



Inleiding

▶ **Waarom wijzigingen in GLB 2025?**

- Boerenprotesten voorjaar 2024 => wijzigingen in Europese regelgeving
- Twee wijzigingen van het Vlaams GLB Strategisch plan goedgekeurd door Europese Commissie
- Laatste goedkeuring: 12 december 2024 => nog om te zetten in Vlaamse wetgeving
- Kleinere aanpassingen in Vlaamse wetgeving om uitvoerbaarheid door de landbouwer te verbeteren



Vlaanderen
is landbouw & zeevisserij

Conditionaliteit

AGENTSCHAP
LANDBOUW &
ZEEVISSERIJ



Conditionaliteit

- ▶ **Gewasrotatie (GLMC 7)**
- ▶ **Verbetering biodiversiteit op het landbouwbedrijf (GLMC 8)**
- ▶ **Impact gewijzigde mestwetgeving op beheerseisen**



Vlaanderen

is landbouw & zeevisserij

Gewasrotatie

Goede Landbouw Milieu Conditie 7

AGENTSCHAP
LANDBOUW &
ZEEVISSERIJ



Specifieke norm voor aardappelen

- ▶ Aardappelen op een perceel: 1x om de drie jaar
 - Uitzondering: teelt onder niet verplaatsbare serres
- ▶ Teelt gecertificeerd pootgoed aardappelen: 1 x om de vier jaar
- ▶ Geen overlap met arealen in vorige jaren
- ▶ Raadpleeg Rotatiestatus aardappelen:
 - Via teelthistoriek op het e-loket onder ‘informatie over een punt’
 - Via de rubriek “Perceelsinfo” – “Algemeen”

Specifieke norm voor aardappelen

The image shows a screenshot of a web application interface. On the left, a map displays a large agricultural field with a blue location pin. A white data popup is overlaid on the map, containing the following information:

Fostaatklasse einde geldigheid	2025
Rotatiestatus aardappelen	Vorig jaar aardappelteelt
Landbouwstreek	Zandleemstreek

On the right side of the interface, there is an 'Info' panel with a detailed list of data for the selected parcel. The data is organized into sections:

- Info over het aangeklikte punt**
- Landbouwgebruiksparcelen 2024**
 - Referentieoppervlakte: 1 ha 33 a
 - Aangegeven oppervlakte: 1 ha 33 a
 - Referentie-ID: 1857288197
 - Code gebruik: Perceel in gebruik voor mestrechten plus hoofdteelt
- Gespecialiseerde productiemethode**
 - Hoofdteelt: 202 - Korrelmais
 - Status blijvend grasland (BG)
 - Meerjarig grasland
- Abstroomzone 2024-2025**: A0_VLOS_90
- Erosiecode**: Geel
- Fosfaatklasse**: Klasse II
- Fosfaatklasse einde geldigheid**: 2026
- Rotatiestatus aardappelen**: Vorig jaar aardappelteelt
- Landbouwstreek**: Zandleemstreek
- Bodentype**: Leem
- Ingetekende oppervlakte**: 1 ha 33 a
- Omtrek**: 485,92 m
- Voortelt**
 - Gewasgroep hoofdteelt: Mais
 - Eerste nateelt: 311 - Winterarwe
 - Tweede nateelt:
 - Combinatieteelt:
- Percentage in EKBG (rangel)**
- Percentage in wetlands en veengebied (rangel)**
- Grondwaterbeschermingszone**
- Natuurbeheerplan**
- Bemestingsuitzondering**
- Unieke identificatiesleutel**: 000028124EBE7822
- Gemeente perceel**: Kortenberg
- NIS-code gemeente perceel**: 24055

At the bottom of the info panel, there are additional notes:

- Water – 1m fytovrij / 1m teelt- en 5 of 10m mestvrij 2024
- Water – 3m fytovrij / 1m teelt- en 5 of 10m mestvrij 2024
- Landbouweducatief aanbod

Gewasrotatie op bouwland – 2025

Vrijgestelde bedrijven:

- bedrijven >75 % van het **bouwland** in 2025 is ofwel grasland, ofwel braak, ofwel vlinderbloemige gewassen ofwel een combinatie van deze toepassingen
- bedrijven > 75 % van het **subsidiabele landbouwareaal** in 2025 ofwel blijvend grasland is, ofwel wordt gebruikt als grasland
- bedrijven t.e.m. 10 ha **bouwland** zijn vrijgesteld

GEWASROTATIE vanaf 2025

- **Perceelsniveau:** gewasrotatie moet op perceel toegepast worden (via teeltwissel) door
 - ANDERE HOOFDTEELT in 2025 in vergelijking met 2024
 - indien in 2024 en 2025 zelfde hoofdteelt: inzaaien NATEELT die verschilt van de hoofdteelt, aan te houden gedurende 12 weken

Gewasrotatie op bouwland – 2025

Percelen die niet hoeven te roteren:

- ▶ Percelen met meerjarige gewassen, grassen en andere kruidachtige voedergewassen of braakliggend land.
- ▶ Percelen met teelten onder vaste overkapping in volle grond (gespecialiseerde productiemethode 'SER' of 'LVG').
- ▶ Percelen met sierplanten in containers op en in volle grond (gespecialiseerde productiemethode 'CIV').
- ▶ Percelen met knolbegonia (teeltcode 9571).
- ▶ Percelen met aardbeien (teeltcodes 9516 en 9724) en forcerie van witloof (teeltcodes 8515 en 9515)

Gewasrotatie op bouwland – 2025

Percelen die niet hoeven te roteren (vervolg):

- ▶ Percelen die in voorgaande jaren een lopende beheerovereenkomst hadden met VLM
- ▶ Met knolcyperus besmette en aangemelde percelen: mais na mais is toegelaten tot perceel vrij van knolcyperus

Percelen die sowieso voldoen:

- ▶ Biologisch gecertificeerde percelen
- ▶ Percelen van CSA bedrijven of pluktuinen
 - Rotatieteelt van groentegewassen (teeltcode '899')
 - Rotatieteelt van snijbloemen andere dan rozen (teeltcode '9755')

Gewasrotatie op bouwland – 2025

- ▶ **Alternatief voor gewasrotatie op perceelsniveau: Gewasdiversificatie op bedrijfsniveau**
 - Meer dan 10 ha en niet meer dan 30 ha bouwland:
 - minstens 2 verschillende gewassen
 - omvangrijkste gewas \leq 75% bouwlandareaal
 - Meer dan 30 ha bouwland:
 - minstens 3 verschillende gewassen
 - omvangrijkste gewas \leq 75% bouwlandareaal
 - twee omvangrijkste samen \leq 95% bouwlandareaal

Gewasrotatie: definitie van gewasgroep

- ▶ **Gewasgroep = groep van teelten die behoren tot:**

- ▶ hetzelfde geslacht (vb bieten) of
- ▶ dezelfde soort (koolachtigen)

→ Zie tabel op website 'Gewasgroepen gewasrotatie'

- Winterteelten en zomerteelten => verschillende gewasgroep
- Silomais, korrelmais, mengsel van mais met andere teelt = één gewasgroep



DDIG ?

x Q

Verzamelaanvraag 2025

Aanvraag e-loket - In bewerking sinds 14/01/2025 15:11:10 door

Startscherm Berichten Klantgegevens Betalingen Controles Dossiers

- PERCELEN x
- VERKLARINGEN x
- INKOMENSSTEUN
- CONDITIONALITEIT
- Gewasrotatie op bouwland
- Blijvend grasland
- BIO
- DIER
- PLANT/BODEM
- BIJLAGEN
- COMMENTAAR
- OVERZICHT
- DOWNLOADS
- OPMERKINGEN
- GA NAAR
 - VERZAMELAANVRAAG OVERZICHT
 - BETALINGRECHTEN

Naar overzicht steun

Naar percelen

Naar opmerkingen

Naar indienen

Gewasrotatie op bouwland (GLMC 7)

- De voorwaarde conditionaliteit gewasdiversificatie werd nageleefd. (CDRODIVOK)
- De voorwaarde conditionaliteit gewasrotatie/diversificatie werd nageleefd. (CDROOK)
- De voorwaarde conditionaliteit gewasrotatie op perceelsniveau werd niet nageleefd. Deze opmerking mag u negeren als u gedurende deze campagne niet actief bent in het kader van het GLB, uitgezonderd ingeval u de premie voor behoud lokale veerassen aanvraagt of aan beheerovereenkomsten van VLM meedoet. (CDROPRCKO)

Overzicht

De tabel wordt altijd berekend, ook voor landbouwers die vrijgesteld zijn of geen premies aanvragen.

Meer informatie over conditionaliteit en gewasrotatie op bouwland (GLMC 7) vindt u op [onze website](#).

	Optie 1	Optie 2
Te voldoen	Gewasrotatie	Gewasdiversificatie
Voldaan	Niet voldaan	Voldaan

Detail

Gewasrotatie

Gewasdiversificatie ●

	In uw aangifte
Aantal percelen bouwland	16
Aantal percelen geroeerd	7
Aantal percelen niet geroeerd	4
Aantal percelen vrijgesteld	5
Voldaan	Niet voldaan



Detail

Gewasrotatie

Gewasdiversificatie ●



	In uw aangifte
Aantal percelen bouwland	16
Aantal percelen geroteerd	7
Aantal percelen niet geroteerd	4
Aantal percelen vrijgesteld	5
Voldaan	Niet voldaan

Percelen

🏠 🔄 ⚙️ 📄 📄 Filteren: Percelen 2025 en bouwland in 2024

↑Nr	Perceel 2025 ▾				Rotatie	
	Perceelsnaam	Referentie oppervlakte	Hoofdteeltgroep	Geroteerd	Reden	
> 3	kokske	2,74	Bieten	i niet geroteerd		
> 4	stok boven	1,68	Wintergerst	i geroteerd		
> 6	stookt	4,38	Wintergerst	i geroteerd		
> 10	wandelpad devriendt_devriendt_SMN_d...	0,38	Grassen	x vrijgesteld	grassen	
▾ 15	devriendt	4,48	Mais	i niet geroteerd		

Perceel 2024 ▾					Rotatie ⓘ	
Overlap (ha)	Nr	Hoofdteeltgroep	Nateeltgroep	Nateelt2groep	Geroteerd	Reden
4,48	15	Mais			i niet geroteerd	

Totaal aantal: 1





Detail

Gewasrotatie

Gewasdiversificatie ●

Te voldoen	In uw aangifte	
Oppervlakte bouwland 2025	79,77 ha	
Aantal verschillende teeltgroepen	Minstens 3	6 Voldaan
Maximum % grootste teeltgroep	75 %	35,56 % Voldaan
Maximum % 2 grootste teeltgroepen	95 %	59,15 % Voldaan
Voldaan		Voldaan

Teeltgroepen gewasdiversificatie



Teeltgroep	Totale oppervlakte teeltgroep (ha)	Verhouding teeltgroep/bouwland (%)																														
> Grassen	28,37	35,56																														
> Winterarwe	18,81	23,58																														
> Bieten	14,74	18,48																														
▼ Wintergerst	10,31	12,92																														
<table border="1"> <thead> <tr> <th>↑Nr</th> <th>Perceelsnaam</th> <th>Referentie oppervlakte</th> <th>Hoofdteelt</th> <th>Hoofdteelt vastgesteld</th> <th>Hoofdteeltgroep</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>4</td> <td>stok boven</td> <td>1,68</td> <td>321</td> <td></td> <td>></td> </tr> <tr> <td>6</td> <td>stookt</td> <td>4,38</td> <td>321</td> <td></td> <td>></td> </tr> <tr> <td>71</td> <td>maurice...</td> <td>4,25</td> <td>321</td> <td></td> <td>></td> </tr> <tr> <td colspan="6">Totaal aantal: 3</td> </tr> </tbody> </table>	↑Nr	Perceelsnaam	Referentie oppervlakte	Hoofdteelt	Hoofdteelt vastgesteld	Hoofdteeltgroep	4	stok boven	1,68	321		>	6	stookt	4,38	321		>	71	maurice...	4,25	321		>	Totaal aantal: 3							
↑Nr	Perceelsnaam	Referentie oppervlakte	Hoofdteelt	Hoofdteelt vastgesteld	Hoofdteeltgroep																											
4	stok boven	1,68	321		>																											
6	stookt	4,38	321		>																											
71	maurice...	4,25	321		>																											
Totaal aantal: 3																																
> Maïs	6,98	8,75																														
Totaal aantal: 6																																





Vlaanderen

is landbouw & zeevisserij

Niet-productieve elementen (NPE)

Goede Landbouw Milieu Conditie 8

AGENTSCHAP
LANDBOUW &
ZEEVISSERIJ



Niet-productieve elementen en arealen

Situatie 2025

- ▶ Vrijstelling voor bedrijven met niet meer dan 10 ha bouwland waarvan minstens 50% onder vaste overkapping (GLMC 8)
- ▶ Optie 3 – nieuw 2024

**Vanaf
2025**

	Optie 1 NPE	Optie 2 NPE met vanggewas	Optie 3 NPE met vanggewas
Minimaal vereist:	NPE op minimum 4% van bouwland + areaal vanggewas tot minimum 4%	NPE op minimum 4% van bouwland + areaal vanggewas tot minimum 4% Wegingsfactor vanggewas: 0,3	NPE en/of vanggewas op minimum 4 % van bouwland Wegingsfactor vanggewas: 1

Niet-productieve elementen en arealen

▶ Vlaanderen biedt een stimulerend kader aan m.b.t.:

- de instandhouding van niet-productieve arealen, zoals braakliggend land
- de aanleg van nieuwe landschapselementen.

⇒ Vlaams Strategisch plan GLB heeft al ecoregelingen om hieraan te voldoen:

- ⇒ ecoregeling eenjarige ecoteelten (gele mosterd, bladrammenas, tagetes, faunamengsel)
- ⇒ ecoregeling bufferstroken

▶ De verplichtingen onder GLMC 8:

- Behoud van landschapselementen
- Verbod op het snoeien van hagen en bomen in het broedseizoen
- Verbod op knol-, bol- of wortelgewassen op met knolcyperus besmette percelen (als maatregel om invasieve plantensoorten te voorkomen)



Vlaanderen
is landbouw & zeevisserij

Impact gewijzigde mestwetgeving op beheerseisen

AGENTSCHAP
LANDBOUW &
ZEEVISSERIJ



Beheerseisen voortvloeiend uit Kaderrichtlijn Water (RBE 1) & Nitraatrichtlijn (RBE 2)

Nieuw!

- ▶ **Respecteer een beschermingsstrook in gebiedstype 2 en gebiedstype 3 bij teelt van een nitraatgevoelig gewas als hoofdteelt langs VHA-waterloop:**
 - 5 meter landinwaarts vanaf bovenst rand van het talud
 - Geen nitraatgevoelige teelt aanwezig
 - Geen bemesting
 - Ook geen pesticiden gebruiken (RBE 8)

Conditionaliteit - Afstandsregels langs VHA-waterlopen 2025

Perceel met nitraatgevoelige hoofdteelt in gebiedstype 2 en 3



*Op hellingen en in gebieden die behoren tot het Vlaams Ecologisch Netwerk blijft 10m bemestingsvrij gelden.

* Uitgezonderd rechtstreekse uitscheiding bij begrazing

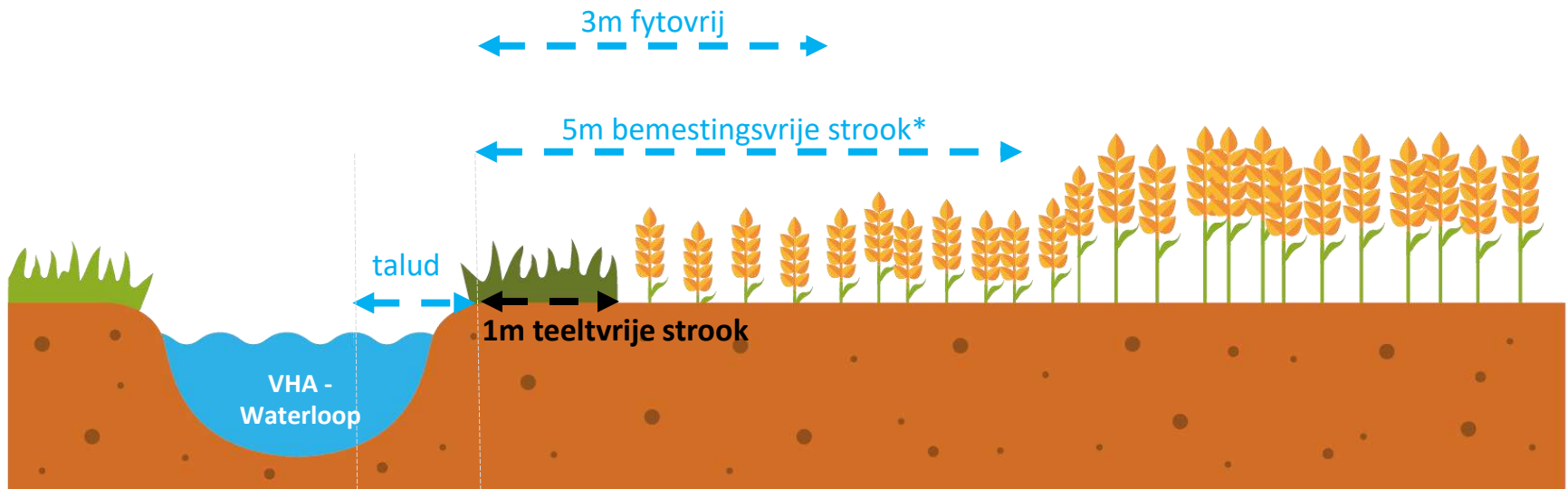
Wat is een nitraatgevoelige teelt?

- **Nitraatgevoelige teelt is alles wat geen niet-nitraatgevoelige teelt is**

- × **NIET-nitraatgevoelige teelt = teelt die behoort tot**
 - ▶ de groep van graangewassen,
 - ▶ oliehoudende zaden,
 - ▶ eiwithoudende gewassen,
 - ▶ vlas,
 - ▶ bieten,
 - ▶ grasland,
 - ▶ klaver,
 - ▶ luzerne,
 - ▶ spruitkool,
 - ▶ cichorei,
 - ▶ witloof,
 - ▶ mengsels van vlinderbloemigen,
 - ▶ overige vanggewassen

Conditionaliteit - Afstandsregels langs VHA-waterlopen 2025

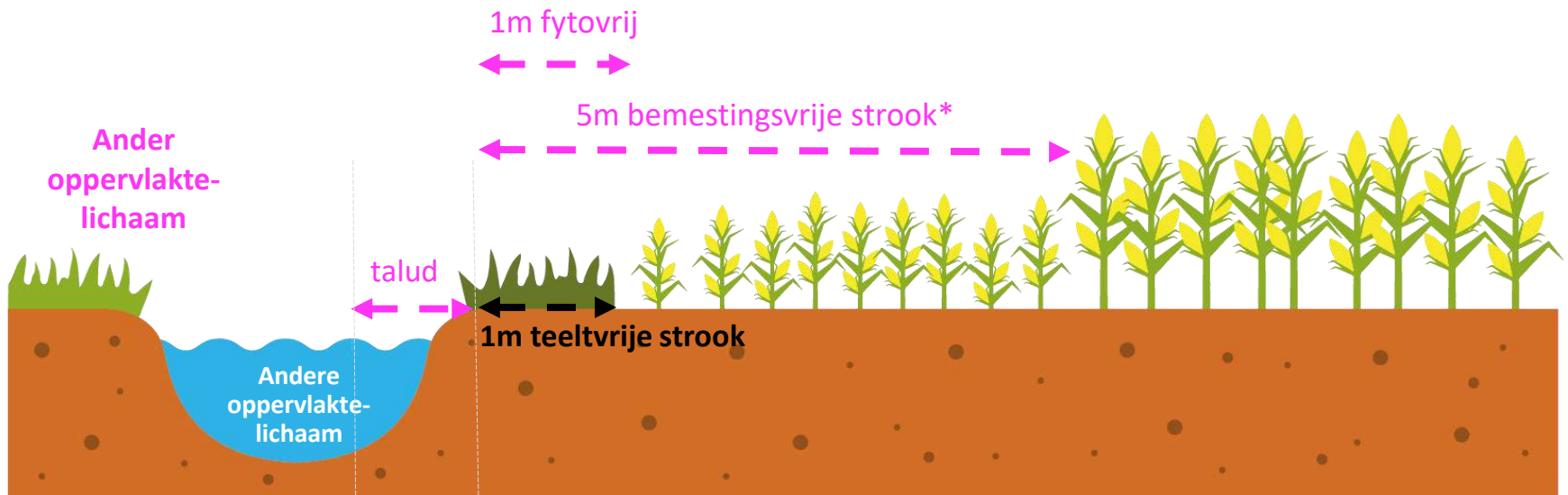
Perceel met **niet**-nitraatgevoelige hoofdteelt in gebiedstype **2** en **3**
Perceel in gebiedstype **0** en **1**



- * 10m langs hellingen en in gebieden die behoren tot het Vlaams Ecologisch Netwerk
- * Uitzonderd rechtstreekse uitscheiding bij begrazing

Conditionaliteit - Afstandsregels langs andere oppervlaktewaterlichamen

Oppervlaktewaterlichamen die geen VHA-waterloop zijn

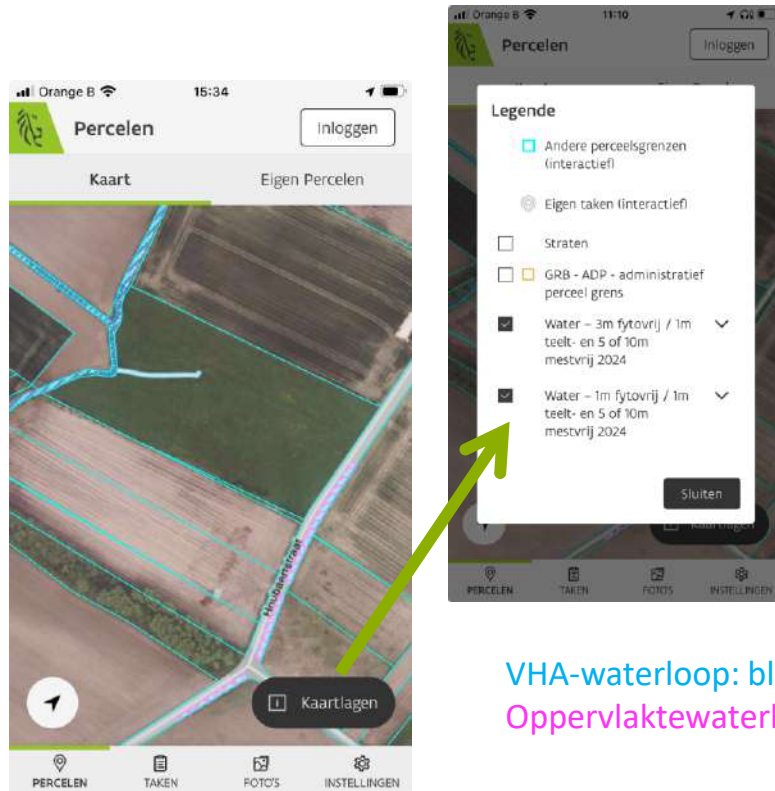


* 10m langs hellingen en in gebieden die behoren tot het Vlaams Ecologisch Netwerk.

* Uitzonderd rechtstreekse uitscheiding bij begrazing

Hoe herken je een VHA-waterloop of een oppervlaktewaterlichaam ?

► Via LV-AgriLens

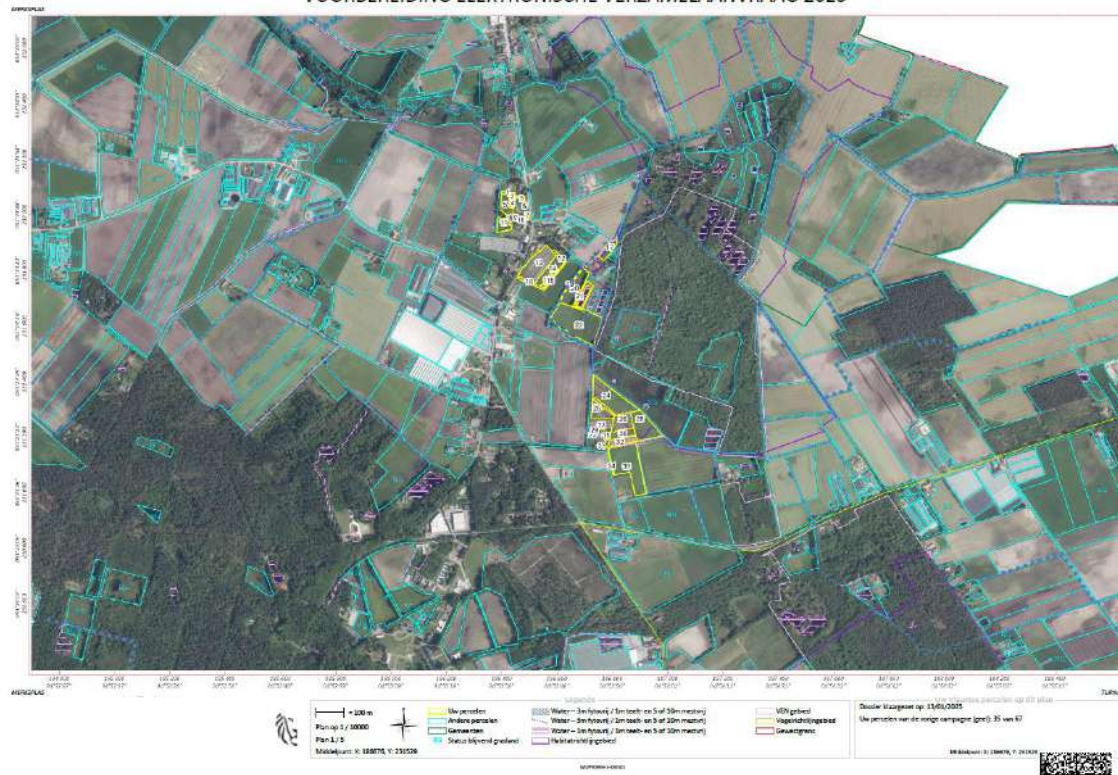


VHA-waterloop: blauw ingekleurd (gearceerde polygoon of stippellijn)
Oppervlaktewaterlichaam: paars ingekleurd (gearceerde polygoon)

Hoe herken je een VHA-waterloop of een oppervlaktewaterlichaam ?

▶ Via voordruk verzamelaanvraag

VOORBEREIDING ELEKTRONISCHE VERZAMELAANVRAAG 2025

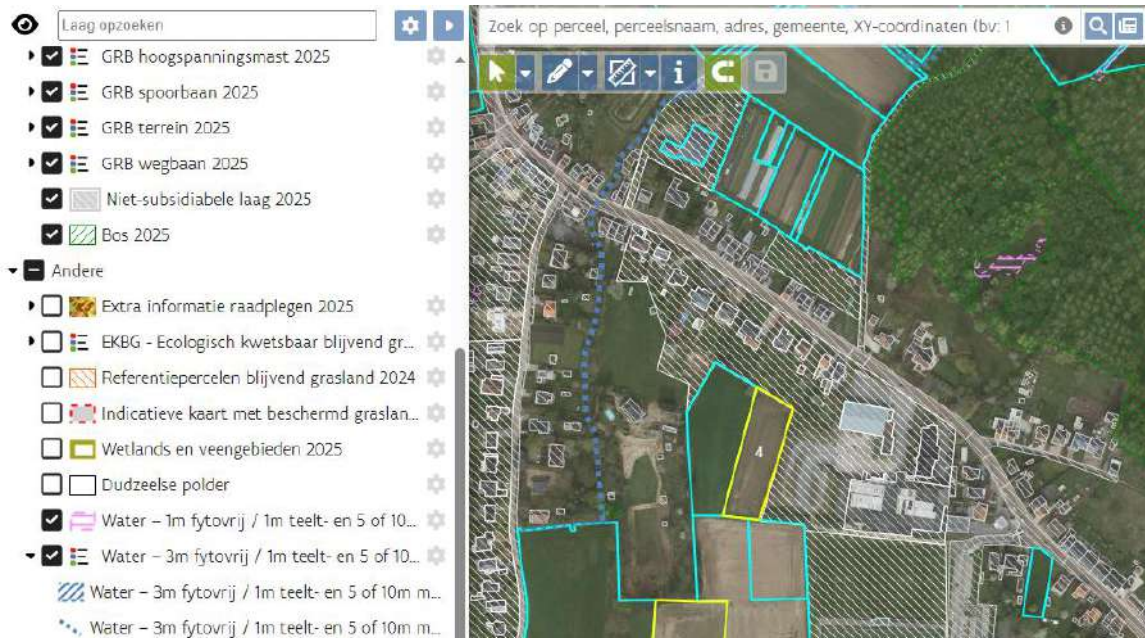


VHA-waterloop: blauw ingekleurd
(gearceerde polygoon of
stippellijn)

Oppervlaktewaterlichaam: paars
ingekleurd (gearceerde polygoon)

Hoe herken je een VHA-waterloop of een oppervlaktewaterlichaam ?

► Geoloket landbouw of in verzamelaanvraag (bij opening in februari 2025)

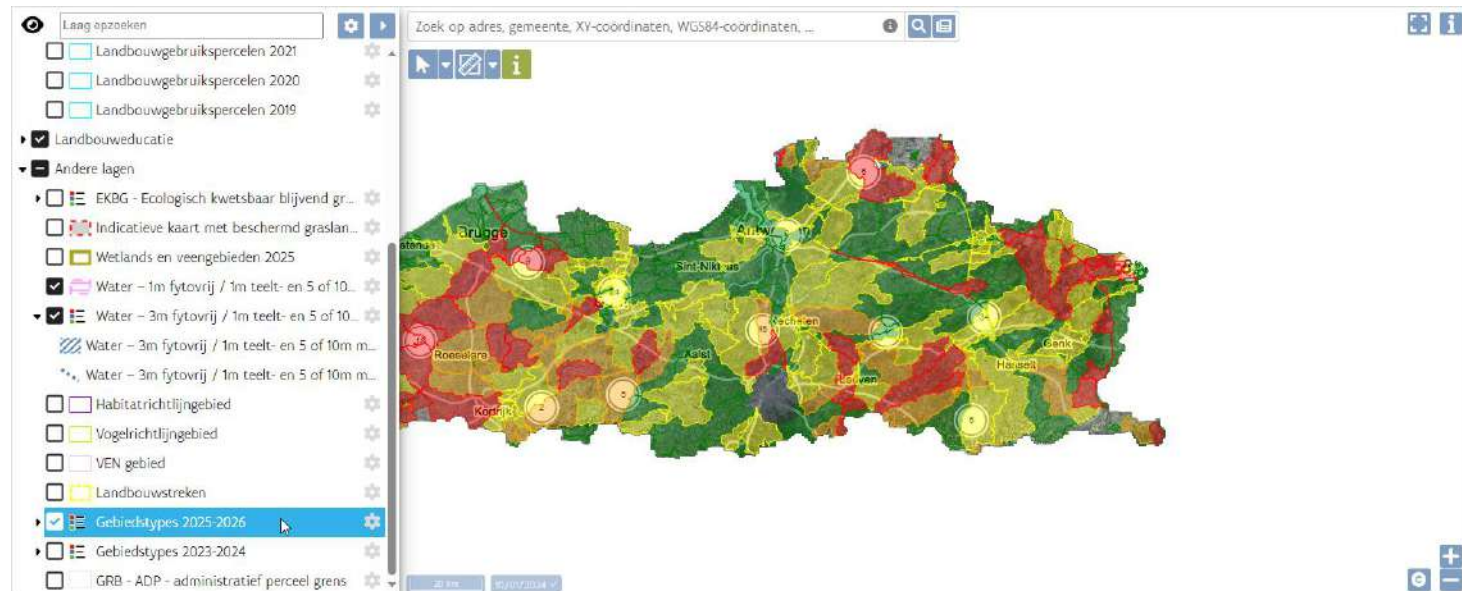


VHA-waterloop: blauw ingekleurd
(gearceerde polygoon of
stippellijn)

Oppervlaktewaterlichaam: paars
ingekleurd (gearceerde polygoon)

Hoe vind je terug in welk gebiedstype je perceel ligt?

► Geoloket landbouw of in verzamelaanvraag (bij opening in februari 2025)



► Gebiedstypes 25-26: vanaf eind januari ook beschikbaar in LV-AgriLens

Beheerseisen voortvloeiend uit Nitraatrichtlijn (RBE 2)

Nieuw!

- ▶ Vanaf 2025 mogen percelen met als hoofdteelt maïs en late aardappelen zonder voorteelt, pas vanaf 16 maart bemest worden met meststoffen type 2 en 3, zoals vloeibare dierlijke mest en kunstmest
- ▶ Bij de opslag van vloeibare meststoffen op landbouwgrond in niet-permanente mestzakken moet vanaf 2025 de afstand van de opslag tot aan een oppervlaktewaterlichaam minstens 10m bedragen
- ▶ Stalmest kan zowel stro als houtkrullen, vlasleem of miscanthus bevatten

Aandachtspunt m.b.t. gewijzigd Mestdecreet: 1 verantwoordelijke per perceel

- ▶ **De landbouwer die de hoofdteelt verbouwt op het perceel heeft ook de bemestingsrechten op het perceel:**
 - Mestrechten zitten niet meer bij de gebruiker op 1 januari maar bij de gebruiker van de hoofdteelt.
 - Vanaf 2025 voor heel Vlaanderen (vergelijkbaar met regeling voorheen in gebiedstypes 2 en 3)
 - Landbouwer die de hoofdteelt verbouwt moet i.k.v. het Mestdecreet het volledige teeltplan aangeven (hoofdteelt, eventueel voor- en nateelt).
 - In verzamelaanvraag:
 - × De codes gebruik 'M' en 'H' verdwijnen
 - × Enkel nog volgende codes gebruik:
 - 'P' (mestrechten en hoofdteelt)
 - 'N' (nateelt/tweede nateelt)

**Combineer jij ook de ecoregeling
bufferstroken met de verplichtingen
binnen de gewijzigde mestwetgeving?**

Wat kan je combineren op de beschermingsstrook?

▶ 2025 - ecoregeling bufferstroken

- Grasbufferstrook langs kwetsbaar landschapselement (BUE/BUEN)
- Grasbufferstrook langs waterlopen (BUW)
- Bufferstrook plus - graskruidenmengsel (BUK/BUKN)

- Algemene voorwaarde: geen gebruik gewasbeschermingsmiddelen en bemesting op de strook
- Graskruidenmengsel: check zeker de voorwaarden voor de samenstelling van het mengsel
- Inzaai van de bufferstroken bij deelname ER nog mogelijk in het voorjaar (onder voorbehoud)
- Toegelaten breedtes en andere voorwaarden: zie infofiche

▶ 2026

- Aangepaste ecoregeling voor bufferstroken naast VHA-waterlopen (onder voorbehoud)



Vlaanderen

is landbouw & zeevisserij

Landbouwers met niet meer dan 10 ha landbouwareaal

AGENTSCHAP
LANDBOUW &
ZEEVISSERIJ



Belangrijke aanpassing basisverordening voor kleine landbouwers

- Uitzondering kleine landbouwers voor controles en sancties conditionaliteit
 - × Geen sanctie voor kleine landbouwers vanaf 2024 (zowel RBE als GLMC)
 - × Geen controles voor kleine landbouwers)
- Kleine landbouwers = t.e.m. 10 ha landbouwareaal (= bouwland + blijvend grasland + blijvende teelten), zowel in Vlaanderen als Wallonië
- Let op! Heel wat verplichtingen binnen de conditionaliteit zijn ook vervat in andere Vlaamse en federale regelgeving. De bevoegde instanties blijven wel controleren op de naleving van deze verplichtingen en sancties in het kader van de handhaving blijven mogelijk. ...



Vlaanderen
is landbouw & zeevisserij

Sociale conditionaliteit

AGENTSCHAP
LANDBOUW &
ZEEVISSERIJ



Sociale conditionaliteit

- ▶ **Gericht op bedrijven met personeel (niet voor meewerkende partner)**
- ▶ **Voorwaarden rond**
 - transparante en voorspelbare arbeidsvoorwaarden
 - veiligheid en gezondheid van de werknemers
 - Minimumvoorschriften veiligheid en gezondheid bij gebruik arbeidsmiddelen
- ▶ **Geen controles door het Agentschap Landbouw en Zeevisserij!**
 - Uitwisseling gegevens met federale overheidsdiensten
- ▶ **Geconstateerde niet-nalevingen met bestuursrechtelijk of strafrechtelijk gevolg**
 - boetes of andere handhavingssancties
 - vastgesteld door bevoegde (externe) controlediensten
- ▶ **Enkel gerelateerd aan de landbouwactiviteit**

Sociale conditionaliteit

- ▶ **Als je sociale conditionaliteit niet naleeft, dan verlaging aangevraagde steun (zelfde principe als conditionaliteit)**

- ▶ **Beoordeeld volgens**
 - ernst
 - omvang
 - permanent karakter
 - herhaling
 - opzettelijkheid

→ op basis van de kennisgeving van de bevoegde externe controle-instantie

- ▶ **Bij nalatigheid: standaard 3%, maar kan hoger of lager i.f.v. beoordeling**
- ▶ **Bij herhaling: 10%**
- ▶ **Bij opzet: minstens 15% (tot 100%)**

Transparante en voorspelbare arbeidsvoorwaarden

Wat omvat dit onder meer?

- ▶ **Toegang tot arbeidsreglement**

- ▶ **Schriftelijke arbeidsovereenkomst**
 - Beschikbaar
 - Afgesloten uiterlijk op dag indiensttreding
 - Geen proeftijden (uitzonderingen)
 - Flexibele uurroosters zijn tijdig
 - Annulatie werk is tijdig
 - Voorzien van scholing

- ▶ ...

Veiligheid en gezondheid werknemers

Wat omvat dit onder meer?

- ▶ **Voldoende verantwoordelijkheid mbt welzijn en gezondheid naar werknemers**
- ▶ **Preventieprincipes en actie waar nodig**
 - Voldoen de elektrische installaties aan de minimumvoorwaarden?
 - Voorlichting aan werknemers inzake veiligheid en gezondheid
 - Is er een arbeidsongevallen-regeling?
- ▶ **Voldoet bedrijf aan inspectie m.b.t. EHBO, brandbestrijding en evacuatie**
 - EHBO kit
 - Opleidinghulpverleners
 - Nooddouche
 - Werkkledij
 - Werknemers aangeduid voor brandbestrijding
- ▶ ...

Minimumeisen bij het gebruik van arbeidsmiddelen

► Wat omvat dit onder meer?

- Is er een arbeidsmiddeleninventaris?
- Zorg voor geschikte arbeidsmiddelen
- Worden de minimumvoorschriften voor de arbeidsmiddelen gerespecteerd?
- Worden de arbeidsmiddelen voldoende onderhouden?
 - × Zijn ze, indien nodig, gekeurd?
 - × Zijn ze, indien nodig, onderworpen aan een periodieke controle?
- Vaak lasten tillen of repetitieve handelingen uitvoeren?
 - × Zo ja, hulpmiddelen beschikbaar of andere maatregelen genomen?
- Zijn de gebruiksaanwijzingen, veiligheidsinstructiekaarten e.d.m.?
- Kregen de werknemers voldoende?
-



Vlaanderen

is landbouw & zeevisserij

Ecoregelingen en agromilieuklimaat- maatregelen

Wijzigingen

AGENTSCHAP
LANDBOUW &
ZEEVISSERIJ



Ecoregeling bufferstroken

- ▶ **Mogelijkheid tot afwijking uiterste inzaaidatum bij uitzonderlijke weersomstandigheden**
 - Doelstelling mag niet in gedrang komen
 - Niet voor de grasbufferstrook erosiebestrijding
 - Wat in 2025?
 - × Natte winter => uitstel inzaai bufferstroken tem 30 april (onder voorbehoud)

- ▶ **Bufferstrook plus – bloemenmengsel – vereenvoudiging voorwaarden**
 - Enkel op donkergroene, lichtgroene en gele percelen
 - Geen verplichting meer op gele percelen voor bijkomende grasbufferstrook
 - niet langer toegestaan op percelen met een matige tot zeer hoge erosiegevoeligheid (oranje, rood en paars)

Andere wijzigingen eco-regeling/AMKM

▶ AMKM lokale veerassen

- Uitbreidingsmogelijkheden verbintenis
 - × 1° verhoging verbintenis-aantal >20%: een nieuwe verbintenis mogelijk met duur van vijf opeenvolgende jaren;
 - × 2° verhoging verbintenis-aantal max 20% :
 - uitbreiding verbintenis alleen mogelijk in het tweede of derde jaar van looptijd
 - looptijd van de verbintenis blijft ongewijzigd.
- Behoud van lokale rundveerassen
 - × Minimaal 5 en maximaal 225 subsidiabele dieren (i.p.v. 10 – 125)
- Behoud van lokale varkensrassen
 - × Minstens 6 maanden oud zijn op 1 januari of bij vervanging (i.p.v. minstens 1 jaar op de uiterste indieningsdatum)

▶ Houtsnippers: steeds foto als bewijsstuk nodig

- Voorkeur agrilens
- Wanneer? op het moment dat de houtsnippers worden ondergewerkt op het perceel of op het perceel liggen



Vlaanderen
is landbouw & zeevisserij

Actieve landbouwer in het kader van het GLB

AGENTSCHAP
LANDBOUW &
ZEEVISSERIJ



Nieuw 2025: bijkomend criterium rustpensioen

- ▶ **Minstens één bedrijfshoofd, zaakvoerder, lid, vennoot of bestuurder ontvangt GEEN rustpensioen voor de maand mei 2025 (maandbedrag van mei).**

- ▶ **Zaakvoerders op 31/5/2025**
 - Incl vaste vertegenwoordiger
 - Excl stille vennoten
- ▶ **Vanaf maand mei**
- ▶ **Alleen rustpensioen**
 - Wel gezinspensioen (van diegene aan wie wordt betaald)
 - Niet overlevingspensioen, ...
- ▶ **Zowel zelfstandige als loontrekkende**
- ▶ **Geen minimumbedrag**
- ▶ **Gegevens van Federale Pensioendienst via uitwisseling**
- ▶ **2025 (+ later ook buitenlanders): verklaring op eer**

Nieuw 2025: Rustpensioen in de VA

Verzamelaanvraag 2025
Aanvraag e-loket - In bewerking sinds 10/12/2024 10:18:30 door

Startscherm Berichten Klantgegevens Betalingen Controles Dossiers

Naar overzicht steun Naar percelen Naar opmerkingen Naar indienen

PERCELEN ✖

VERKLARINGEN ✖

Actieve landbouwer ✖

Actieve landbouwer Bewaren ↻

✖ De volgende verklaring m.b.t. actieve landbouwer is niet ingevuld: Verklaring rustpensioen. (IDGLBOV)

Verklaring rustpensioen

De aanvrager, XXX, verklaart dat er op 31/5/2025 **minstens één** bedrijfshoofd, zaakvoerder, lid, vennoot (stille vennoten worden niet in rekening gebracht) of bestuurder is, die **geen rustpensioen ontvangt** m.b.t. de maand mei 2025 (maandbedrag van mei).

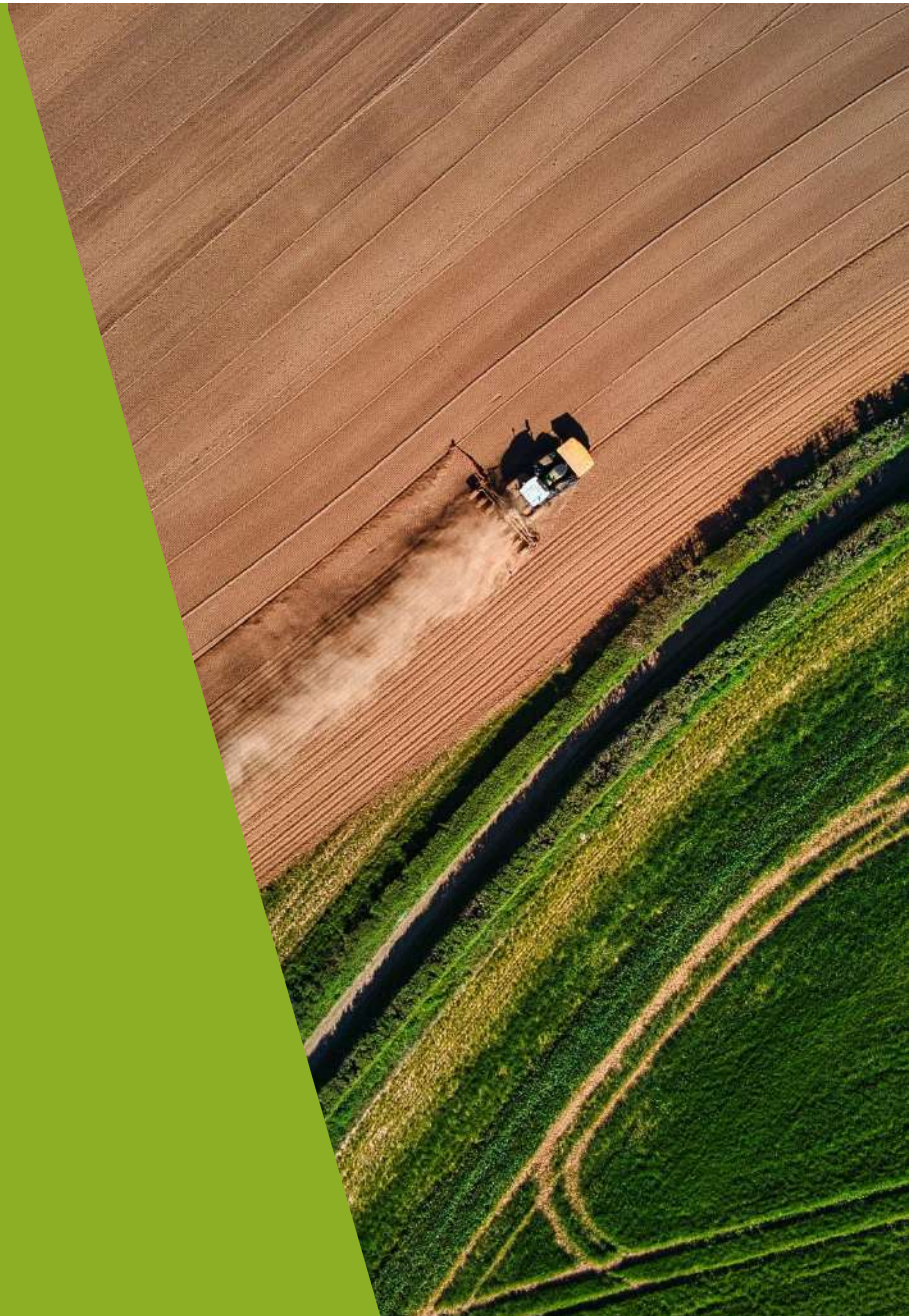
- Ja
- Nee



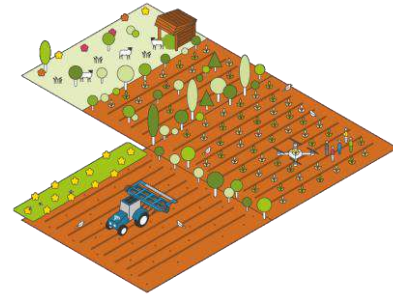
Vlaanderen
is landbouw & zeevisserij

Maatregelen bodemkwaliteit

AGENTSCHAP
LANDBOUW &
ZEEVISSERIJ



Ecoregeling Vruchtafwisseling met vlinderbloemigen



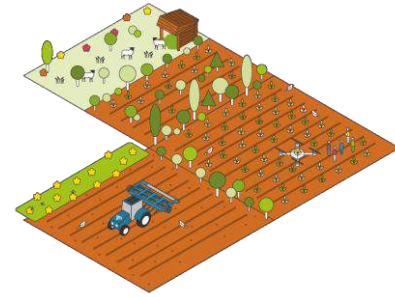
► In periode van 5 jaar:

- Hoofddeelten uit min. 3 vruchtafwisselingsgroepen
- Minstens 1 keer vlinderbloemige

Bv. grasklaver-grasklaver-voederbieten-maïs-wintertarwe

Bv. Aardappel-wintertarwe-winterveldboon-maïs-suikerbieten

Ecoregeling Vruchtafwisseling met vlinderbloemigen



▶ In periode van 5 jaar:

- Hoofddeelten uit min. 3 vruchtafwisselingsgroepen
- Minstens 1 keer vlinderbloemige

Bv. grasklaver-grasklaver-voederbieten-maïs-wintertarwe

Bv. Aardappel-wintertarwe-winterveldboon-maïs-suikerbieten

▶ Eénjarige verbintenis

▶ Bouwland (huidige en 2 voorgaande jaren)

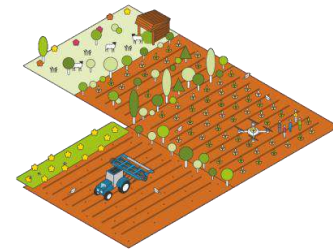
▶ Gebruiker moet minstens 2 van de 4 voorgaande jaren ook gebruiker zijn van het perceel

▶ Minstens 0,5 ha/bedrijf

▶ Bijkomende bestemming VAV

▶ 108 euro/ha

Ecoregeling Verhogen organische koolstof



▶ 1. Aanvoer organische koolstof via teeltplan

- Aangebrachte organische koolstof via teeltplan
- Gemiddeld aanvoer
 - × min. 1.250/1.300/1.350/1.400 kg organische koolstof/ha bouwland
- Eénjarige verbintenis
- Minimale opp. 0,50 ha op bedrijf
- Enkel percelen bouwland huidige en 2 voorgaande campagnes
- Aanvraag op bedrijfsniveau in verzamelaanvraag
- 70/100/130/160 euro/ha bouwland



Ecoregeling Verhogen organische koolstof



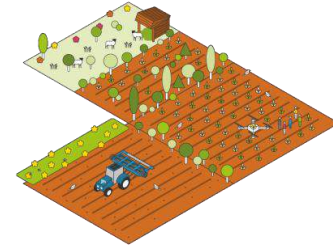
► 2. Aanbrengen van koolstofrijke producten op perceelsniveau

- Eénjarig (ecoregeling)
- Aanbreng van één van volgende producten
 - × Compost (aanvoer of eigen bedrijf)
 - × Stalmest of champost (aanvoer of eigen bedrijf)
 - × houtsnippers (eigen bedrijf – 1/5 jaar aanbreng)

- Min 10 ton per ha
- Bouwland of een blijvende teelt in huidige en 2 voorgaande campagnes
- In eigen gebruik voor bemesting en hoofdteelt
- Maximum 2 producten combineren
- 130 - 50 – 602,5 euro/ha
- Bijkomende bestemming ‘OCC’ – ‘OCM’ – ‘OCH’



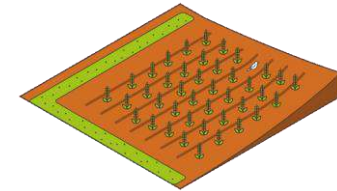
Ecoregeling Verhogen organische koolstof



- ▶ **3. Bereiken van streefzone voor organische koolstof en pH**
 - Alleen in combinatie met aanbrengen koolstofrijke producten op dat perceel en/of teeltplan
 - Via bodemanalyse 2025 aantonen dat streefzone voor org. C en pH bereikt werd
 - Analyseresultaat beschikbaar via bodempaspoort
 - 60 euro/ha
 - Bijkomende bestemming 'OCS'

Ecoregeling Teelttechnische erosiebestrijdende en bodemverbeterende technieken

▶ Eénjarig (ER)



▶ Actie 1 - Aanleg drempels tussen ruggenteelten: 25 euro/ha

- Lichtgroene tot oranje percelen

▶ Actie 2 - Niet-kerende bodembewerking: 86 euro/ha

- Donkergroene tot oranje percelen
- Bij inzaai hoofdteelt niet kerend bewerken
- Voldoende gewasresten aanwezig op het perceel op het moment van de niet-kerende bodembewerking
- Geen ruggenteelten

Tijd voor vragen





©VLM, Karolien Michiel

Een beheerovereenkomst, ook voor jou!
Waarom je als landbouwer een beheerovereenkomst met de VLM zou sluiten.

Wat is een beheerovereenkomst (BO)?

- ▶ Vrijwillige, vijfjarige overeenkomst tussen een landbouwer en VLM
- ▶ Jaarlijkse vaste vergoeding (tot 2.250 euro per hectare)
- ▶ Aanleg perceelsranden, bloemenstroken, fauna-akkers, ...
- ▶ Tijdelijk – na vijf jaar omkeerbaar of vrijwillig contract hernieuwen
- ▶ Gratis begeleiding door bedrijfsplanners
- ▶ ≠ Ecoregelingen (ER)

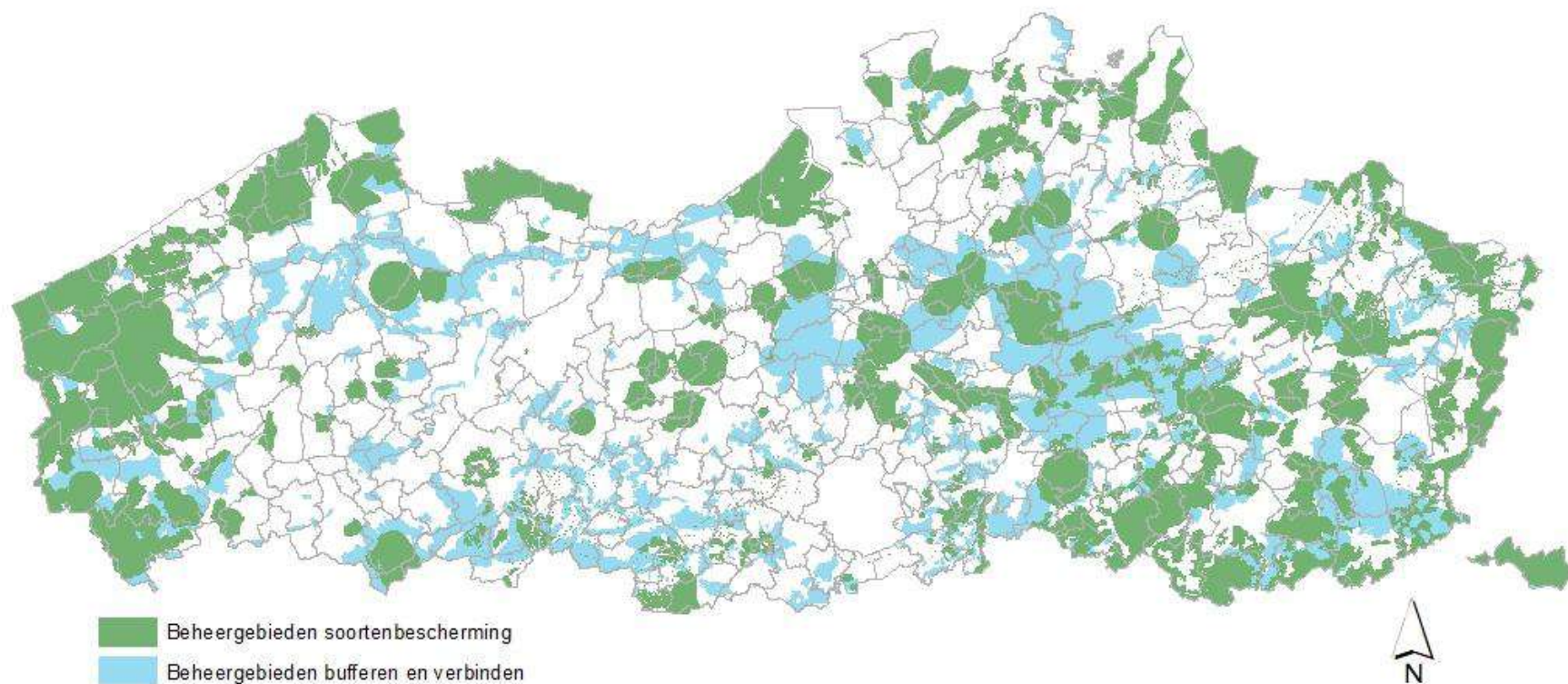


Voor wie?

- ▶ Voor (actieve) landbouwers en andere grondgebruikers
- ▶ Geen verplichting om GLB-actieve landbouwer te zijn
- ▶ Klantnummer (vroeger: 'landbouwnummer')
- ▶ Op percelen geregistreerd via de verzamelaanvraag



Beheergebieden



Beheergebieden

► Beschikbaar via Geopunt [Geopunt | Digitaal Vlaanderen](#)

The screenshot displays the Geopunt web application interface. At the top, there is a navigation bar with the logo, 'Vlaanderen', 'GEOPUNT', and user options like 'AANMELDEN' and 'HULP NODIG'. Below this is a yellow header with 'GEOPUNT' and 'Algemene kaart'. The main content area is divided into three sections:

- Left Sidebar:** Contains search and navigation options: 'Adres' (with a search icon and 'x'), 'Website van Herzele', 'Kadastrale informatie', 'Coördinaten', and 'Beheergebieden voor bufferen en verbinden, Toestand 08/08/2023'. A link 'Alles openklappen' is also present.
- Central Map:** Shows a map of the Herzele area with a grid overlay. A blue location pin is placed on the map. The map includes labels for 'Herzele', 'Wuuzschelingen', and 'Sint-Antelinks'. A scale bar at the bottom indicates 'Lambert 22', '500 m', and coordinates '116754.42 112857.18'. The map is credited to 'Biospeel'.
- Right Sidebar (Lagen):** Titled 'Lagen', it contains a '+ Lagen toevoegen' button and a '+ Via service' button. It lists layers: 'Sint-Antelinksstraat, Herzele', 'Beheergebieden voor bufferen en verbinden, Toestand 08/08/2023', 'Belangrijke habitats', 'Vleermuizen', and '<all other values>'. A red link 'Verwijder meerdere lagen' is visible. At the bottom, it shows 'ACHTERGROND GRB | OpenStreetMap' with a legend icon.

At the bottom of the page, a footer note states: 'Geopunt is een officiële website van de Vlaamse overheid [Meer info](#)'.

Bufferen en verbinden

- ▶ Kwetsbare elementen of natuur bufferen en/of verbinden voor soorten
- ▶ Waar?
 - Beheergebied voor bufferen en verbinden
 - Beheergebied voor soortenbescherming
- ▶ Aanwezigheid kwetsbaar element vereist bvb. houtkant



Maatregelen voor bufferen en verbinden

Akkerrand



© Yves Adams, VILDA

Kruidenrijke akkerrand



©VLM

Bloemenakker



© VLM, Matthias Lemmens

Maatregelen voor bufferen en verbinden

AKKERLAND



- ▶ **Akkerrand - 1.231 euro/ha/jaar**
 - Aanleg of onderhoud van een akkerrand
 - Jaarlijks voor 15 december maaien (en afvoeren)



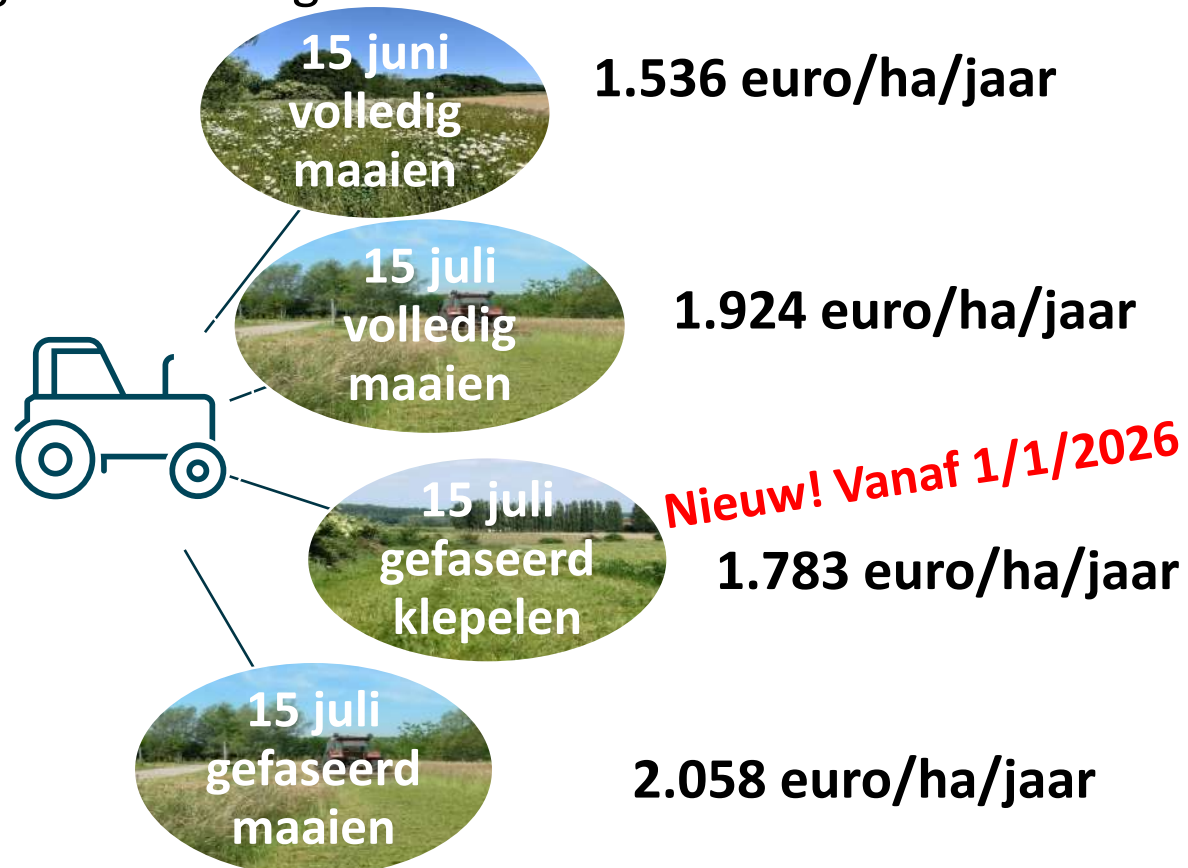
Maatregelen voor bufferen en verbinden

AKKERLAND



► Kruidenrijke akkerrand

- Aanleg of onderhoud van een kruidenrijke akkerrand met goedgekeurd mengsel



Maatregelen voor bufferen en verbinden

AKKERLAND



▶ Bloemenakker – 1.998 euro/ha/jaar

- Aanleg rand of perceel met goedgekeurd mengsel
- 3 opties:
 - ✓ Eénjarig mengsel
 - ✓ Tweejarig mengsel
 - ✓ Meerjarig mengsel → maaibeheer nodig



Onderhoud voor KLE



Jaarlijks snoeien:
1,95 euro/m/jaar

Afzetten/terugsnoeien:
1.827 euro/ha/jaar
2.882 euro/ha/jaar

Knotten:
8,51 euro/boom/jaar



Maatregelen voor soortenbescherming

TIJDELIJK/BLIJVEND GRASLAND



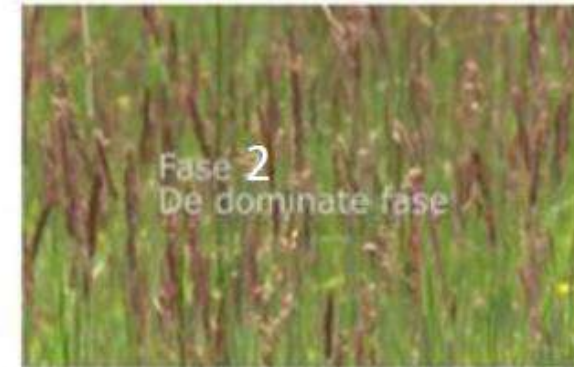
- ▶ **Botanisch grasland - 432 tot 1.593 euro/ha/jaar**
 - vegetatiebepaling door middel van inventarisatie



432 euro/ha/jaar



870 euro/ha/jaar



1.225 euro/ha/jaar



1.406 euro/ha/jaar



1.593 euro/ha/jaar



1.593 euro/ha/jaar

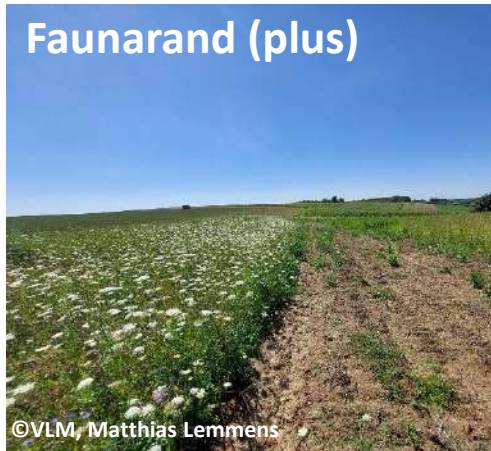
Soortenbescherming

- ▶ Dekking, nestgelegenheid en voedsel voor faunasoorten
- ▶ Waar?
 - Beheergebied voor soortenbescherming
- ▶ Pakket afgestemd op voorkomen soort
- ▶ Van 432 euro/ha/jaar tot 2.644 euro/ha/jaar



Maatregelen voor soortenbescherming

AKKERLAND



Maatregelen voor soortenbescherming

AKKERLAND



- ▶ **Faunavoedselgewas (wisselteelt) - 2.053 euro ha/jaar**
 - Graan (of mengteelt met graan) niet oogsten of onderploegen voor 15 maart
 - Variant wisselteelt = jaarlijks 1 helft opnieuw inzaaien en andere helft behouden



Maatregelen voor soortenbescherming

AKKERLAND



► Last van akkerdistel op faunavoedselgewas?

→ 2 onderbrekingsjaren met vlinderbloemig maaigewas

Nieuwe mogelijkheid!!



Maatregelen voor soortenbescherming

AKKERLAND



- ▶ **Faunarand - 2.444 euro/ha/jaar**
 - Aanleg of onderhoud van een rand ingezaaid met graskruidenmengsel
 - 2 x maaien per jaar - helft van de breedte + wisselen
- ▶ **Faunarand plus - 2.644 euro/ha/jaar**
 - Faunarand met optionele stroken: braak – bloemen – korte strook



Maatregelen voor soortenbescherming

AKKERLAND



- ▶ **Fauna-akker (wisselteelt) - 2.248 euro/ha/jaar**
 - Faunavoedselgewas (wisselteelt) + faunarand
- ▶ **Fauna-akker (wisselteelt) plus - 2.349 euro/ha/jaar**
 - Faunavoedselgewas (wisselteelt) + faunarand plus



Maatregelen voor soortenbescherming

AKKERLAND



- ▶ **Fauna-akker luzerne - 2.072 euro/ha/jaar**
 - Luzerneranden + faunaranden
 - Luzerne vrij maaien vanaf 15 juni
 - Faunarand helpt maaien (en afvoeren) tussen 15/8 en 31/10
 - start zomergraan, oogsten vanaf 15 juli



Maatregelen voor soortenbescherming

AKKERLAND



- ▶ **Luzernehoiland - 2.094 euro/ha/jaar**
 - Luzerne → graan OF graan → luzerne
 - Luzerne maaien vanaf 1 augustus
 - Graan niet oogsten



© VLM, Leen De Neve



© VLM

Maatregelen voor soortenbescherming

GRASLAND



Maatregelen voor soortenbescherming

BLIJVEND GRASLAND



- ▶ **Rustperiode 22 juni - 754 euro/ha/jaar**
 - Geen activiteiten (excl. standweide) vanaf 20 maart t.e.m. 22 juni
- ▶ **Rustperiode 22 juni - plasdras - 1.414 euro/ha/jaar**
 - Vernatten vlak voor en na en tijdens de broedperiode (15/2 – 22/06)
- ▶ **Rustperiode 15 juli - 1.220 euro/ha/jaar**
 - Geen activiteiten (excl. standweide) vanaf 20 maart t.e.m. 15 juli



Maatregelen voor soortenbescherming

TIJDELIJK GRASLAND



- ▶ **Rustperiode 22 juni – ontwikkeling - 599 euro/ha/jaar**
 - Geen activiteiten (excl. standweide) vanaf 20 maart t.e.m. 22 juni



Beheermaatregelen - Wat moet er?

- ▶ Maaien + afvoeren maaisel
 - ▶ Meer structuur en variatie in de vegetatie
 - ▶ Meer afvoer van nutriënten
 - ▶ Minder veronkruiding



Wat met het maaisel?



- ▶ Veevoeder
- ▶ Compost
- ▶ Onderwerken
- ▶ Tijdelijke maaiselhoop (ook op de BO)
- ▶ Strooisellaag in stallen
- ▶ Toevoegen aan mestopslag



Beheermaatregelen - Wat mag er niet?

- ▶ Geen chemische bestrijdingsmiddelen
 - Ongewenste soorten mechanisch bestrijden
 - Hoger aanbod insecten (zomervoedsel/bestuiving)
- ▶ Geen bemesting
 - Behalve voor faunavoedselgewas
 - Behalve kali op luzerne
 - Behalve dierlijke mest bij pakket rustperiode
- ▶ Geen verstoring
 - Rustgebied



Last van ongewenste onkruiden?

- ▶ **Bedrijfsplanner geeft u tips en advies op maat!**
- ▶ Houd rekening met de historiek van het perceel.
 - Lastige wortelonkruiden: eerst twee jaar in grasklaver of grasland
 - Ander perceel
 - Snijdende grondbewerkingen
- ▶ Bij het inzaaien:
 - In nazomer inzaaien of bij voorjaarsinzaai zo vroeg mogelijk
 - Zaaï oppervlakkig
 - Rol de bodem aan
 - Vollevelds snijdende stoppelbewerking
 - ...
- ▶ Na het inzaaien:
 - Maai of mulch kort na de opkomst
 - Herhaaldelijk pleksgewijs maaien (< 5 % oppervlakte)
 - ...

Last van ongewenste onkruiden?

- ▶ **Bedrijfsplanner geeft u tips en advies op maat!**
- ▶ Faunavoedselgewas
 - Kies voor concurrentiekrachtige graansoorten: haver > rogge > gerst > tarwe – of mix
 - Witte klaver mee inzaaien
 - **Nieuw! 2** onderbrekingsjaren met vlinderbloemig maaigewas
 - Verplaats de beheerovereenkomst tijdens de looptijd van plaats binnen een perceel

BO en wijzigingen Mestdecreet?

▶ BO en beschermingsstroken langs waterlopen:

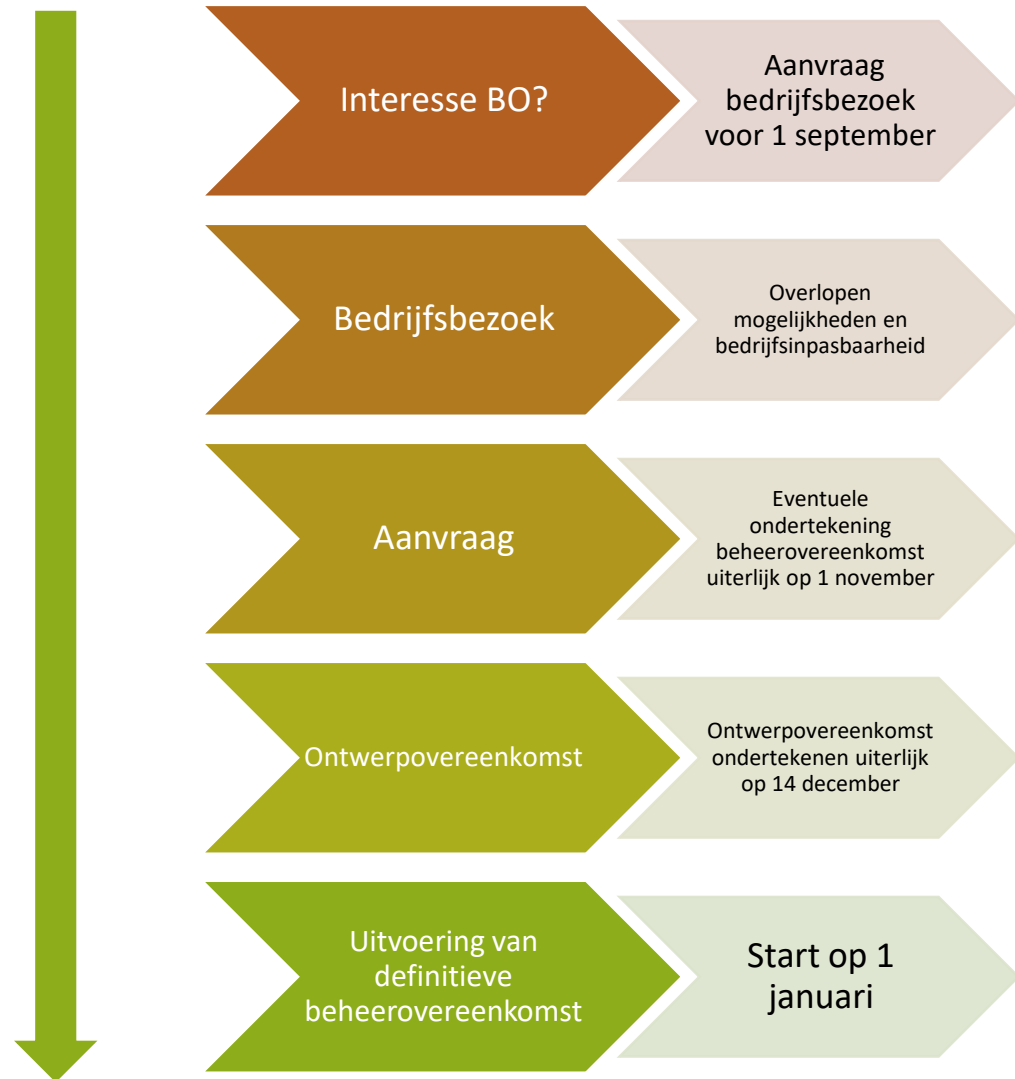
→ In 2025 geen impact voor beheerovereenkomsten langs VHA-waterlopen

→ Vanaf 2026 zal er impact zijn – communicatie zo snel mogelijk!



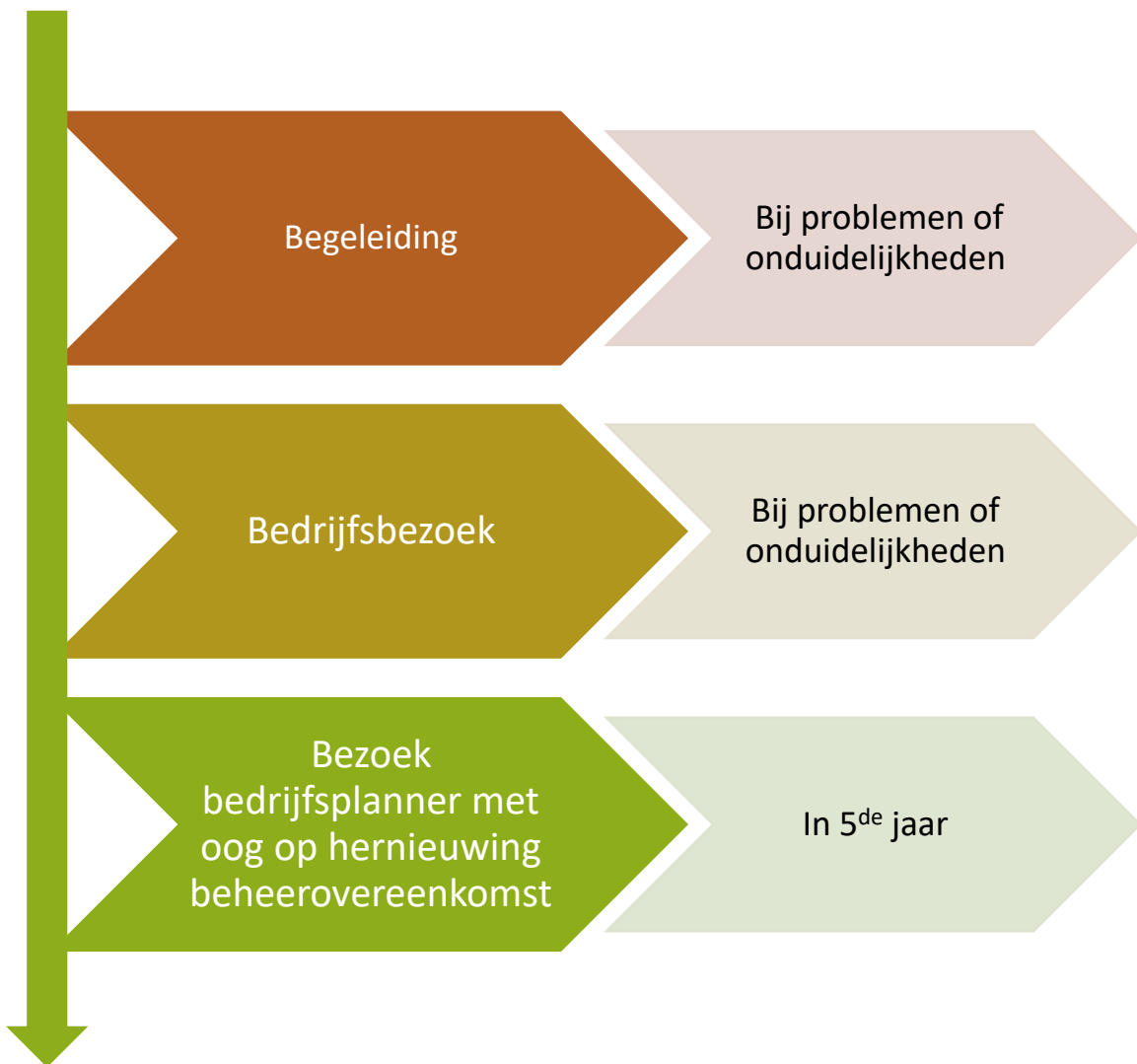
Hoe sluit ik een beheerovereenkomst?

- ▶ Gratis en vrijblijvend uitleg van bedrijfsplanner



Na het sluiten?

- ▶ Begeleiding landbouwer tijdens de looptijd contract



BEDRIJFSPLANNERS

BEHEEROVEREENKOMSTEN 12/2024

WEST-VLAANDEREN

	Bregt Desmet	0494 56 48 30
	Jeroen Algoet	0496 57 64 89
	Hilde Roels	0493 09 87 46
	Katrien Geldof	0496 57 64 29
	Katrien Neudt	0498 53 70 11
	Nick van der Hoofft	0494 56 48 36
	Bert Dekock	0494 56 48 29
	Bart Ghyselen	0494 56 49 46

OOST-VLAANDEREN

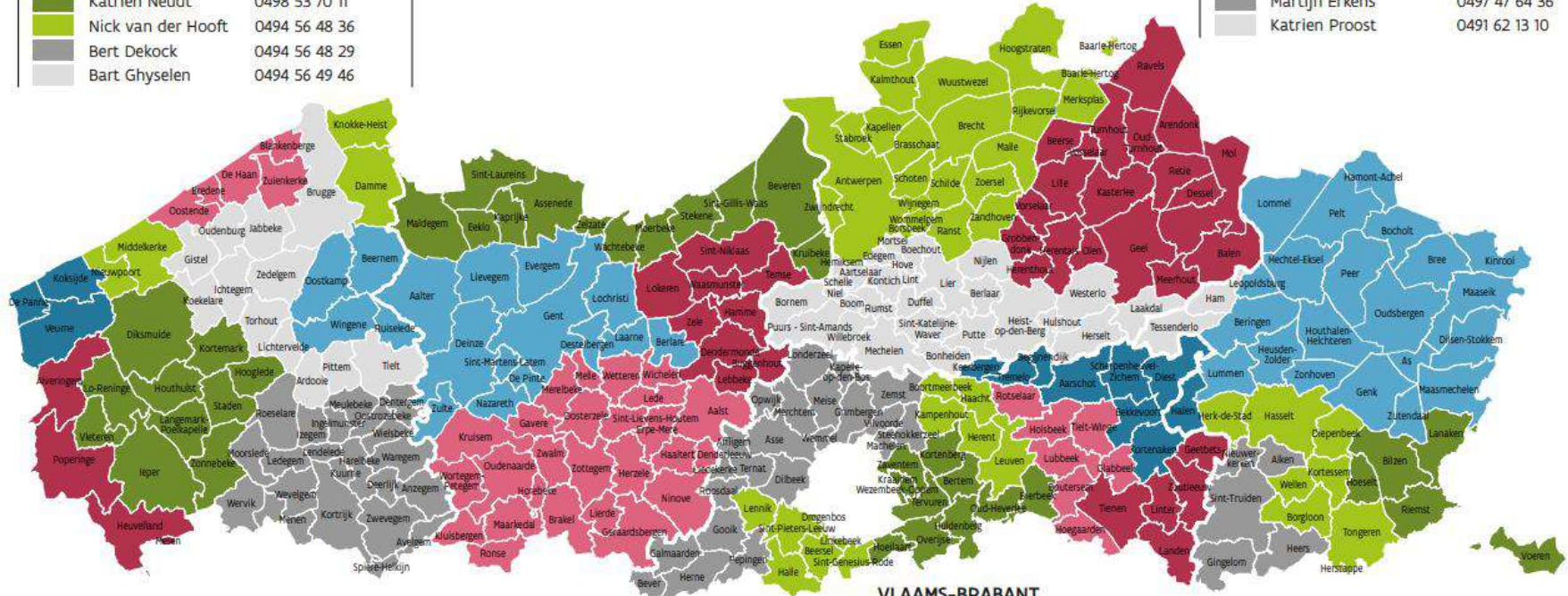
	Ward De Grootte	0475 85 52 54
	Katrien Geldof	0496 57 64 29
	Caroline Beele	0499 59 35 61
	Wim Vercoutter	0496 56 86 71

ANTWERPEN

	David Van den Bossche	0475 82 76 98
	Jordi Troonbeeckx	0471 20 84 56
	Katrien Proost	0491 62 13 10

LIMBURG

	Dirk Awouters	0494 56 48 57
	Matthias Lemmens	0499 59 38 39
	Davy Noelmans	0497 47 64 35
	Greet Dielis	0495 22 89 05
	Martijn Erkens	0497 47 64 36
	Katrien Proost	0491 62 13 10



VLAAMS-BRABANT

	Frederik Hanssens	0499 99 43 34
	Rauwerd Roosen	0499 59 43 09
	Hans Roosen	0499 99 43 33
	Matthias Lemmens	0499 59 38 39
	Stefan Bonhomme	0475 82 06 69
	Naomi Van Brabant	0471 53 37 41
	Roald Steeno	0499 99 42 74

Meer informatie

www.vlm.be/beheerovereenkomsten
beheerovereenkomsten@vlm.be



<https://twitter.com/VLMtweet>



<https://www.facebook.com/VlaamseLandmaatschappij>



<https://www.linkedin.com/company/vlaamse-landmaatschappij>



Vlaanderen
is open ruimte

Bedankt voor uw aandacht!

Vragen?

VLAAMSE
LAND
MAATSCHAPPIJ

www.vlm.be

A close-up photograph of numerous pink clover flowers (Trifolium pratense) in full bloom, surrounded by green leaves. The flowers are arranged in a dense, overlapping pattern, filling most of the upper half of the image. The background is a soft, out-of-focus green.

Bedankt voor uw deelname!

vlaamsruraalnetwerk@lv.vlaanderen.be



**Medegefinancierd door
de Europese Unie**